



DZIEJE GRZECHU

PREMIERA 25.10.2014

**Na zdjęciu:**

Kseniia Naumets-Snarska

**Autor zdjęcia:**

Włodzimierz Piątek

**Teksty:**

Andrzej Wątorski

Karol Urbański

**Opracowanie redakcyjne:**

Anna Markiewicz-Czaus

**Projekt i skład programu:**

Agata Pełechaty

**Korekta:**

Krystyna Pawlikowska



Karol Urbański

## DZIEJE GRZECHU

balet na motywach powieści **Stefana Żeromskiego**  
do muzyki **Mieczysława Karłowicza**

PREMIERA

Szczecin / 25.10.2014



INSTYTUCJA KULTURY  
SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA  
ZACHODNIOPOMORSKIEGO

MECENAS SEZONU ARTYSTYCZNEGO 2014 | 2015



**OT LOGISTICS**

Inteligentna logistyka & transport



Fot. Archiwum UM WZP

Szanowni Państwo

Jeszcze nie przebrzmiąły dźwięki koncertu inaugurującego nowy sezon artystyczny Opery na Zamku w Szczecinie, a znów mamy okazję spotkać się na tej samej sali, oczekując na premierę „Dziejów grzechu”, do muzyki Mieczysława Karłowicza. Spektakl ten będzie prawdziwą ucztą nie tylko dla melomanów, ale także dla wielbicieli baletu. Interesująca fabuła oparta jest na prozie Stefana Żeromskiego, a inspirowana również obrazem kinowym pod tym samym tytułem. Powieść Żeromskiego stała się skandalem literackim epoki, film Waleriana Borowczyka zaskakiwał z kolei subtelną plastycznością i śmiałym erotyzmem. Mimo tego, że żyjemy w bardziej liberalnych czasach, lepiej znamy tajemnice ludzkiej psychiki, historia Ewy Pobratyńskiej z pewnością poruszy, wstrząśnie i skłoni do refleksji. Jestem przekonany, że talent i pasja artystów naszej Opery, połączone z ciekawymi kostiumami i fantastyczną choreografią nieocenionego Karola Urbańskiego, sprawią, że dziś wieczorem po raz kolejny okaże się, że klasyka nie traci na aktualności. Życzę Państwu, by ten wieczór nasycił oczy, uszy, ale także duszę.

Olgierd Geblewicz  
Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego

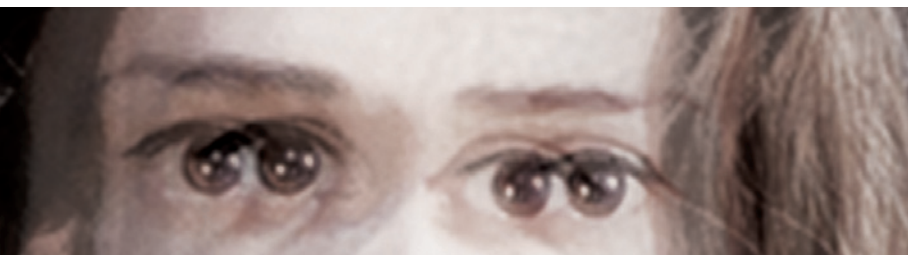
Fot. W. Piątek



Kiedy 100 lat temu ukazała się książka Stefana Żeromskiego „Dzieje grzechu”, wywołała ogromne zamieszanie w świecie literatury. Oto autor „Syzyfowych prac”, nazywany sumieniem polskiej literatury, sprawił, że publicznie swoje oburzenie wyrazili nie tylko krytycy, ale także uznani pisarze. Wśród nich m.in. Eliza Orzeszkowa i noblista Władysław Reymont. Nie mniejsze zamieszanie powstało wokół ekranizacji powieści w reżyserii Waleriana Borowczyka. Obraz doceniany za granicą za wysmakowane kadry (startował w konkursie głównym w Cannes) w Polsce wywołał falę krytyki i głosów moralnego oburzenia. Z drugiej strony do dziś pozostaje w czołówce polskiego box office’u z oglądalnością na poziomie około 8 mln widzów. Temu tytułowi od zawsze towarzyszył skandal i gorąca dyskusja. Tego życzę też naszemu spektaklowi. Bo dyskusja to rzecz bardzo pożądana. Wymiana myśli sprawia, że społeczeństwo się rozwija. Oczywiście w XXI wieku nikogo nie szokują śmiałe sceny erotyczne, związek kobiety z żonatym mężczyzną ani zabicie noworodka czy zamordowanie kochanki. Dzisiejsza dyskusja dotyczy roli kobiet w świecie, parytetów, feminizmu, gender. W tym sensie narracja Żeromskiego i Borowczyka pozostaje niezwykle aktualną inspiracją także dla baletu.

Pozostaje mi życzyć Państwu gorących i owocnych dyskusji po obejrzeniu spektaklu.

Jacek Jekiel  
Dyrektor Opery na Zamku



Karol Urbański

## DZIEJE GRZECHU

balet na motywach powieści Stefana Żeromskiego  
do muzyki Mieczysława Karłowicza

Akt I

**1.** *Pamiętam ciche, jasne, złote dni*, pieśń na głos i orkiestrę op. 1 nr 5, opr. i instr. Olgierd Straszynski, **2.** *Powracające fale*, poemat symfoniczny op. 9

Akt II

*Smutna opowieść*, poemat symfoniczny op. 13, opr. Jerzy Wołoskiuk

PRZERWA

Akt III

**1.** *Mów do mnie jeszcze*, pieśń na dwa głosy i orkiestrę op. 3 nr 1, instr. Ignacy Zalewski, **2.** Symfonia e-moll *Odrodzenie* op. 7, cz. I: Andante-alegro

Akt IV

**1.** *Pamiętam ciche, jasne, złote dni*, pieśń na głos i orkiestrę op. 1 nr 5, opr. i instr. Olgierd Straszynski, **2.** *Rapsodia litewska*, poemat symfoniczny op. 11

### REALIZATORZY

#### **Kierownictwo muzyczne**

/ Jerzy Wołoskiuk

#### **Choreografia**

/ Karol Urbański

#### **Kostiumy**

/ Tijana Jovanovic

#### **Scenografia**

/ Wacław Ostrowski

#### **Projekcje multimedialne**

/ Krystian Drywa

#### **Reżyseria światła**

/ Dawid Karolak

#### **Projekcja filmowa**

/ Łukasz Nyks

#### **Asystent choreografa**

/ Anna Tłokińska

#### **Inspicjentki**

/ Maria Malinowska-Przybyłowicz / Izabela Mielczarek

**Ewa Pobratyńska**

Żaneta Bagińska / Olga Kuzmina /  
Kseniia Naumets-Snarska

**Łukasz Niepołomski**

Vladyslav Golovchuk / Paweł Wdówka

**Hrabia Szczerbic**

Vladyslav Golovchuk / Paweł Wdówka

**Antoni Pochroń**

Jakub Gut / Mateusz Król / Piotr Nowak

**Hrabia Płaza-Spławski**

Vasyl Kropyvnyi / Maksim Yasinski

**Hrabia Cyprian Bodzanta**

Vasyl Kropyvnyi / Piotr Nowak

**Adolf Horst**

Vladyslav Golovchuk / Patryk Kowalski

**Matka Ewy**

Monika Marszałek / Aleksandra Zdebska

**Ojciec Ewy**

Vasyl Kropyvnyi / Maksim Yasinski

**Leośka, służąca**

Klaudia Batista / Karolina Cichy-Szromnik / Stephanie Nabet



**Ksiądz spowiednik**

Vasyl Kropyvnyi / Piotr Nowak

**Żyd**

Wacław Jaskólski / Mateusz Król

**Student**

Władysław Golovchuk / Patryk Kowalski / Mateusz Król

**Dwóch opryszków**

Patryk Kowalski, Mateusz Król

**Urzędniczki, siostry szpitalne, prostytutki:**

Zaneta Bagińska / Klaudia Batista /

Karolina Cichy-Szromnik / Christina Janusz /

Olga Kuzmiņa / Monika Marszałek /

Stephanie Nabet / Kseniia Naumets-Snarska /

Aleksandra Zdebska

**Solowe partie wokalne:**

Lucyna Boguszewska / Joanna Tylkowska-Drożdż

Hubert Stolarski / Paweł Wolski

**Orkiestra Opery na Zamku**

dyrygent Jerzy Wołosiuk

Z Karolem Urbańskim rozmawia Andrzej Wątorski.

**A.W.:** *Skąd taki wybór treści baletu – akurat tę powieść Stefana Żeromskiego można by nazwać dziś nieco zapomnianą?*

**K.U.:** Moja fascynacja „Dziejami grzechu” zaczęła się nie od powieści, lecz od filmu w reż. W. Borowczyka, który obejrzałem jako stosunkowo młody człowiek. Tym, co mnie w tym filmie wtedy zafascynowało, była temperatura życia emocjonalnego głównej bohaterki. Pomyślałem już wtedy, że ta historia mogłaby być świetnym materiałem na spektakl baletowy.

**A.W.:** *Czy podobnych wątków i postaci nie można było znaleźć w innych utworach literackich?*

**K.U.:** Zapewne można znaleźć podobne wątki w literaturze, ponieważ jest to tematyka uniwersalna, ale też każde ujęcie jest trochę odmienne i sytuacja Ewy Pobratyńskiej również jest specyficzna – kobiety, która myśli, że jest kochana i dla której ta miłość jest motorem działań. A także kobiety, której nieszczęściem jest to, że wywiera na mężczyzn magnetyczny wpływ – jest przedmiotem pożądania.

**A.W.:** *Jakie trudności napotkał Pan w związku z potrzebą przełożenia języka literatury na mowę tańca?*

**K.U.:** Powieść Żeromskiego jest wielowątkowa, w dodatku jej styl jest dość specyficzny, dostosowany do rozedrganych emocji, które relacjonuje. Każda adaptacja z konieczności zakłada potrzebę redukcji wątków i wyciągnięcia tego, co z punktu widzenia adaptującego jest najważniejsze. Dla mnie najważniejsza była historia emocjonalna zawarta w tej powieści, a także pewna atmosfera osaczenia głównej bohaterki, która z tej powieści emanuje.

**A.W.:** *Świat wykreowany w Pana wizji DZIEJÓW GRZECHU charakteryzuje się dość specyficznym ujęciem: przeciwstawieniem głównej bohaterki, jedynej kobiecej indywidualności w spektaklu, całemu światu mężczyzn, stanowiącemu spectrum postaw, zachowań i osobowości.*

**K.U.:** Tak, dla mnie ta historia jest historią samotności kobiety w świecie mężczyzn, na co pewnie wpływ miała również atmosfera całej epoki. Kobiety, która w imię uczucia zmuszona jest do porzucenia uporządkowanego życia i wyjścia ze świata norm i konwenansów.

Oczywiście, rodzi się pytanie – na ile ta decyzja jest świadoma, a na ile Ewa jest ofiarą własnego charakteru i uczucia, które nią owładnęło?

**A.W.:** *Dlaczego jako muzykę wybrano właśnie poematy symfoniczne i pieśni Mieczysława Karłowicza, a więc utwory niezwiązane ze sceną, raczej liryczne, nastrojowe, a nawet próbujące zilustrować pewne pojęcia filozoficzne?*

**K.U.:** Tworząc ten spektakl, zastanawialiśmy się z Jerzym Wołosikiem, kierownikiem muzycznym, nad wyborem materiału muzycznego. Ja ten spektakl noszę w sobie od dawna i w pierwotnej wersji myślałem o kombinacji utworów muzycznych kilku kompozytorów: Karłowicza, Mendelssohna, Brucha, może Brucknera. Kiedy wróciłem do pomysłu w Szczecinie, doszliśmy do wniosku, że dobrze dla spójności spektaklu byłoby wykorzystać muzykę jednego kompozytora. Wybór padł na Karłowicza, polskiego kompozytora tworzącego w epoce, w której powieść się dzieje, i też dzisiaj trochę zapomnianego. Wybór muzyki nie pisanej specjalnie do baletu i tworzenie do niej choreografii jest dla mnie zawsze swojego rodzaju cudem, szczególnie w przypadku baletów fabularnych. Jest to pewien rodzaj dekonstrukcji, wyjęcie tych utworów z ich naturalnego kontekstu i zbudowanie nowych znaczeń w połączeniu z choreografią.

**A.W.:** *Powieść wywołała swoją śmiałością obyczajową prawdziwy skandal przed stu laty. Podobnie było z reakcjami na ekranizację „Dziejów grzechu” w połowie lat 70. Czy spodziewa się Pan jakichś protestów obyczajowych – może zgorszenie to dobra reklama, bo o spektaklu będzie głośno?*

**K.U.:** Nie spodziewam się żadnych protestów – zresztą dla mnie zewnętrzna otoczka skandalu nie jest najważniejsza w tym spektaklu.

**A.W.:** *Czy wybór tańca neoklasycznego jako podstawy stylistycznej spektaklu jest poddyktowany faktem, że wizja realizatorów przedstawienia ma być maksymalnie bliska powieści Żeromskiego, bez fałszywych prób jej uwspółcześniania?*

**K.U.:** W pewnym sensie ma Pan rację – estetyka tańca klasycznego jest spójna z moim ujęciem tematu, z muzyką i stylem epoki. Jednakże taniec klasyczny jest tym językiem, który jest mi najbliższy i którym zazwyczaj się posługuję. Być może ktoś inny odczytałby tę historię w sposób, który uzasadniałby użycie innej techniki tanecznej.

## DZIEJE GRZECHU

Libretto baletu opartego na motywach powieści Stefana Żeromskiego *Dzieje grzechu*.

### PROLOG

Łukasz Niepołomski wspomina swoje życie.

### I AKT

Ewa Pobratyńska udaje się do kościoła, aby się wyspowiadać. Następnie wraca do domu, gdzie czekają już na nią matka i ojciec oraz służąca Leośka, a także filozof Adolf Horst, wynajmujący u Pobratyńskich pokój. Zjawia się Łukasz Niepołomski, który również chce wynająć pokój. Między Ewą a Łukaszem dość szybko rodzi się uczucie. Jediną przeszkodą na ich drodze wydaje się być fakt, że Łukasz jest żonaty. Ewa ponownie idzie do kościoła, ale poczucie winy spowodowane uczuciem do Łukasza sprawia, że nie przystępuje do komunii. Dni Ewy upływają na pracy i spotkaniach z Niepołomskim. Jej matka, widząc, że córka straciła dla Niepołomskiego głowę, błaga go, aby się wyprowadził. Ten spełnia jej prośbę. Zrozpaczona Ewa rozpoczyna poszukiwania wybranka, a po otrzymaniu wiadomości, że Łukasz został ranny w pojedynku z jakimś hrabią Szczerbicem, staje się jeszcze bardziej zdeterminowana i opuszcza dom rodzinny. Na stacji kolejowej spotyka dwóch podejrzanych osobników. W końcu dociera do szpitala, w którym leży Niepołomski i wreszcie odnajduje ukochanego.

### II AKT

Ewa i Łukasz wynajmują pokój w dzielnicy żydowskiej. Uczucie rozkwita, ale pewnego dnia ukochany wyjeżdża, by rozpocząć starania o rozwód. Ewa zostaje sama i wówczas pojawia się hrabia Szczerbic, który oferuje jej swoją pomoc. Pewnego dnia kobieta stwierdza, że jest w ciąży z Łukaszem. Ciążę stara się ukryć, a nowo narodzone dziecko morduje.

### III AKT

Ewa wraca do Warszawy. Matka traktuje ją bardzo wrogo, ale w obronie córki staje ojciec. W galerii sztuki Ewa spotyka dawnego znajomego, filozofa Horsta, który namawia ją, by została kochanką jego, a także hrabiego Szczerbica, który w dalszym ciągu oferuje pomoc w poszukiwaniach Niepołomskiego, nie tylko w Polsce, ale też za granicą. Śladem Ewy, z czego ta nie zdaje sobie sprawy, wciąż podąża jeden ze spotkanych wcześniej na stacji kolejowej mężczyzn – bandyta Antoni Pochroń.

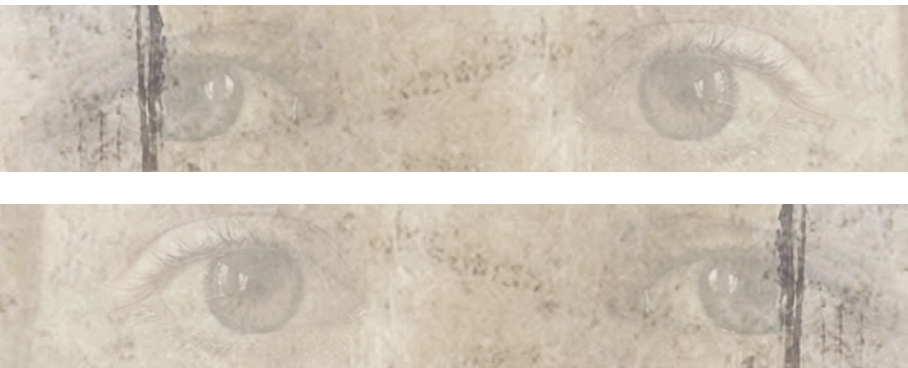


Niepołomski nie daje znaków życia, więc Ewa, by go odnaleźć, wyjeżdża za granicę i zatrzymuje się między innymi w Monte Carlo. Cały czas szuka ukochanego, ale znajduje czas także na spotkania z hrabią Szczerbicem i romans z poznanym przypadkowo studentem. Kiedy orientuje się, że jest obserwowana przez Pochronia, decyduje się na ucieczkę. W końcu wpada w jego sidła, a on zmusza ją do zostania jego kochanką. Pewnego dnia Pochroń zabiera Ewę do mieszkania ekscentrycznego hrabiego Płazy-Spławskiego, jak się okazuje, drugiego z mężczyzn spotkanych wcześniej na stacji kolejowej. Tam przedstawiają jej plan zwabienia i obrabowania Szczerbica. Ewa zostaje zmuszona do napisania listu, w którym nakłania Szczerbica do spieniężenia majątku i przyjazdu do niej. Kiedy hrabia przyjeżdża, Ewa zabija go w czasie namiętnej schadzki.

#### IV AKT

Następnie wraca do Polski i zostaje prostytutką. Spotyka hrabiego Cypriana Bodzantę, który bierze ją pod swoją opiekę, umieszczając w prowadzonym przez siebie zakładzie dla kobiet. Tam Ewa odzyskuje pozorny spokój, dopóki ponownie na jej drodze nie pojawia się hrabia Płaza-Spławski rzekomo z wiadomościami od Niepołomskiego. Ewa opuszcza z nim zakład hrabiego Bodzanty, ale zamiast Łukasza ponownie spotyka Pochronia. Mimo wszystkich przeżyć Ewa nie może przestać myśleć o Łukaszu. Płaza-Spławski i Pochroń planują napad rabunkowy na mieszkanie Niepołomskiego. Ewie udaje się go ostrzec, ale zostaje śmiertelnie ranna i ginie w ramionach ukochanego.

Karol Urbański





*Dla mnie najważniejsza była historia emocjonalna zawarta w powieści, a także pewna atmosfera osaczenia głównej bohaterki, która z tej powieści emanuje.*

fragm. wywiadu z Karolem Urbańskim

Kiedy na początku 1908 r. powieść Stefana Żeromskiego *Dzieje grzechu* ukazała się na półkach księgarskich, wybuchł prawdziwy skandal obyczajowy. Największe autorytety literackie tamtej doby nie tylko odcięły się zdecydowanie od Żeromskiego – Eliza Orzeszkowa i Władysław Stanisław Reymont wręcz imputowali mu chorobę umysłową i wróżyli absolutny koniec kariery. Jeszcze ostrzej zaatakowała krytyka literacka, pełna namiętnych inwektyw i retorycznych popisów: „Pogrom wiary w człowieka i wiary w twórczość historyczną. Pogrom wielkiej romantyki, wielkich marzeń i sił duchowych” – to Wilhelm Feldman w czasopiśmie „Krytyka”. Namiętnie zaprzeczał wizji pisarskiej Antoni Potocki w warszawskim „Tygodniku Ilustrowanym”: „Nieprawdą jest wszechwładza grzechu, nieprawdą – taki los. Nieprawdą jest – w swym bólu czy w rzeczywistości – i taka dusza jednostki i taka dusza zbiorowa”. W krakowskim „Przeglądzie Polskim” histeryzował Józef Flach, twierdząc, że czyta się tę książkę „w uczuciu wstrętu, a odkłada po przeczytaniu z uczuciem ulgi”. Ale szczytem wszystkiego była napaść Teodora Jeske-Choińskiego w „Gazecie Lwowskiej”, który nie zostawił suchej nitki nie tylko na pisarzu, ale i na jego nielicznych obrońcach: „Żeromski skopał, spoliczkował, opluł kobietę polską, przewrócił dotychczasową logikę artystyczną (...), a tłum niewybredny zachwyca się jego dziwadłem logiczno-psychologicznym, a jego wielbiciele w krytyce nazywają jego Ewę Pobratyńską, kobietę upadłą, dzieciobójczynię, metresę, kochankę bandyty, morderczynię, zbrodniarkę, w końcu zwykłą ulicznicę – typem nowoczesnej kobiety polskiej”. Doszło nawet do publicznych inscenizacji procesów nad Ewą Pobratyńską: w Towarzystwie Zachęty Sztuk Pięknych w Sankt Petersburgu oraz w Warszawie, w gmachu filharmonii. Oba „procesy” zakończyły się... uniewinnieniem bohaterki powieści.

## Depresja i szok

Skąd tak dzikie namiętności, towarzyszące wydaniu książki? Po Żeromskim nie spodziewano się takiej tematyki – raczej liczone na kolejną powieść historyczną w stylu *Popiołów* albo idealistyczną historię w rodzaju *Ludzi bezdomnych*.

Tymczasem pisarz przedstawił brutalnie i naturalistycznie ciemne strony życia – rozczarowując więc potencjalnych czytelników, dodatkowo jeszcze sięgnął do tematyki dotąd praktycznie nieobecnej w literaturze polskiej. Przedstawił zjawisko prostytucji w jego wielu wymiarach (od luksusowej „damy do towarzystwa” po „zwykłą ulicznicę”, by przywołać zacytowana recenzję). Więcej nawet – przedstawił GRZECH, a więc spróbowował opisać zło tkwiące w człowieku lub wchodzące weń za przyczyną sił nieczystych (Ewa bardzo często ma wrażenie obecności szatana; imię głównej bohaterki, a jakże, zostało nieprzypadkowo dobrane – historia upadku nie może wszak obyć się bez Ewy...). Jest to też jedyne dzieło twórcy *Przedwiośnia*, w którym główną postacią jest kobieta, co też zdumiewało publiczność literacką przyzwyczajoną do doktorów Piotrów i Judymów – ach, ten gender... Kroplą przepełniającą czarę goryczy krytyków literackich stał się nastrój powieści – w sytuacji po upadku nadziei związanych z rewolucją 1905 r. Żeromski popadł w pesymizm. W *Dziejach grzechu* trudno, doprawdy, szukać jakiejś sympatycznej postaci, z którą czytelnik mógłby się identyfikować: Ewa, Łukasz, Pobratyńscy, Pochroń, Płaza-Spławski, nawet dziwak-idealista Bodzanta... W atmosferze wszechogarniającej depresji mogło się zrodzić właśnie tak mroczne dzieło, przepełnione cierpieniem i ohydą moralną – jak widać, krytyka myliła opis rzeczywistości z jej pochwałą i uznała, że pisarz, przedstawiając dno upadku człowieka i egzystencję nizin społecznych, stał się pornografem, a jego książka to „romans kolejowy”, „powieść seksualna”, „estetyczna katastrofa w dwóch tomach”...

### Dzieje grzechu?

Podobnych zarzutów, co Żeromski, nasłuchał się i naczytał pod swoim adresem Walerian Borowczyk, reżyser adaptacji filmowej z roku 1975. Nie był pionierem w tym zakresie: jeszcze przed I wojną światową nakręcono wersję niemą, w porozumieniu z Żeromskim (była to pierwsza na ziemiach polskich ekranizacja dzieła literackiego!). Później, w latach międzywojennych, powstał film dźwiękowy. Ale dopiero Borowczyk zaszokował – i to dosłownie wszystkim. Nie tylko śmiałością obyczajową (na którą mógł sobie pozwolić w stosunku do wcześniejszych ekranizacji), ale także estetyką i rozmachem inscenizacyjnym. Secesyjne wnętrza i kostiumy, ciężkie por-



tiery, ciemne pokoje, obsesyjnie powtarzane motywy muzyczne (koncert skrzypcowy Mendelssohna oraz muzyka w scenie śmierci Szczerbica!), a do tego fantastyczne kreacje aktorskie, zwłaszcza w rolach szwarczarakterów: Romana Wilhelmiego jako bezwzględnego Pochronia i Marka Walczewskiego jako demonicznego Płazy-Spławskiego. Po latach odtwórczyni głównej roli Grażyna Długołęcka oskarżała reżysera o niedopuszczalne metody pracy z aktorami oraz o wulgarność i celowe epatowanie wyuzdaniem, wynikające nie tyle z materiału scenariuszowego, co z bujnego temperamentu Borowczyka. „(...) rzecz o atmosferze dla mnie niezapomnianej, ze względu na niezwykle połączenie rozpaczliwej treści obyczajowej – gdzie dominuje upadek, upodlenie i zbrodnia – z dystansem, zimną obserwacją i poczuciem stylu – tu Borowczyk dał istną rewię kostiumów, mebli, rekwizytów oraz architektury z końca XIX w.” – zachwycał się na łamach „Polityki” Zygmunt Kałużyński.



Skandal funkcjonował bardziej w sferze obyczajowej i mniej był widoczny w prasie. Film był sukcesem kasowym, bo ludzie chcieli zobaczyć ów zakazany owoc, który miała im z ekranu podać Ewa – Ewa Pobratyńska... Wszędzie wisiły plakaty, o Borowczyku mówiono głośno i długo. Pamiętam, jak w Domu Kultury Budowlanych, gdzie mieściło się także kino „Promień”, żartowano, że gdy teraz będzie się szukać pewnego pracownika tej instytucji o imieniu Grzegorz, to należy pytać „Dzieje Grzechu?”... Dzieło trafiło na języki, potem pod strzechy – a to najlepsze znamię popularności...

Andrzej Wątorski

## / Mieczysław Karłowicz

Muzyka Mieczysława Karłowicza (1874–1909) nie jest zbyt często obecna na estradach koncertowych w Polsce, nie mówiąc już o scenach operowych. Mimo że w Szczecinie filharmonia nosi jego imię, kolejne rocznice związane z biografią kompozytora mijają bez większego echa. Nie ma festiwalu jego twórczości, nagrania pojawiają się stosunkowo rzadko. A jest to muzyka warta propagowania, a zwłaszcza – słuchania.

Karłowicz to najwybitniejszy polski autor kompozycji symfonicznych przed Karolem Szymanowskim (skądinąd byli niemal rówieśnikami), godzien tego, aby postawić go w jednym rzędzie z Fryderykiem Chopinem i Stanisławem Moniuszką, ponieważ tak jak tamci swoimi dziełami fortepianowymi i operowymi stworzyli podstawowy korpus muzyki polskiej w owych gatunkach, tak Karłowicz dorównał swymi poematami symfonicznymi i koncertem skrzypcowym do czołówki europejskiej.

Wydaje się, że pechowa wyprawa w Tatry trzydziestopięcioletniego kompozytora w dniu 8 lutego 1909 r. zaważyła fatalnie nie tylko na jego biografii, ale także na losie jego dzieł, odsuniętych przez następne pokolenia, a przecież należących do najświetniejszych stronic muzyki polskiej i światowej.

Poematy symfoniczne Karłowicza są przepojone dramatyzmem, ale – co stanowi dość nietypowe połączenie – także głębią filozoficzną. *Powracające fale* i *Odwieczne pieśni* to próba oddania środkami muzycznymi treści intelektualnych i emocjonalnych, nierzadko trudnych do wyrażenia słowami (podobnie czynił Richard Strauss w swoim poemacie symfonicznym *Tako rzecze Zaratustra*, biorącym swą inspirację z książki Friedricha Nietzschego). Z kolei *Stanisław i Anna Oświecimowie*, *Smutna opowieść*, *Epizod na maskaradzie*, a więc ostatnie dzieła kompozytora, są najbliższe fabularnemu rozumieniu gatunku – prezentują dźwiękowo pewne epickie opowieści.

A *Rapsodia litewska* jest lirycznym obrazem krainy dzieciństwa Karłowicza, na terenach pomiędzy Polską, Białorusią i Litwą. Posępny nastrój większości dzieł orkiestrowych polskiego twórcy wpisuje się znakomicie w atmosferę końca wieku, przełomu stuleci, z której wyrosła powieść Żeromskiego.

Pesymizm, rozczarowanie, nuda – to wszystko, czym żyła ówczesna literatura, znalazło odbicie w dziełach Karłowicza. Nic dziwnego, że sięgał po wiersze Kazimierza Przerwy-Tetmajera, jako podstawę do stworzenia pieśni – estetyka modernizmu, jego specyficzna emocjonalność, zgłębianie świata ludzkich uczuć i pragnień musiały być bliskie komuś, kto skomponował muzykę do wiersza *Pamiętam jasne, ciche, złote dni...*

## Jerzy Wołoskiuk

kierownictwo muzyczne



Fot. M. Hofman

Urodził się w 1981 r. w Lublinie. W roku 2005 ukończył studia na Wydziale Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie, w klasie dyrygentury symfoniczno-operyowej prof. Szymona Kawalli (dyplom z wyróżnieniem). Umiejętności dyrygenckie rozwijał podczas kursów mistrzowskich prowadzonych przez Brunona Weila, Kurta Masura i Zoltána Peskó. Był stypendystą Prezydenta Miasta Lublina oraz Ministerstwa Kultury. Współpracował z wieloma orkiestrami w kraju i za granicą. Jest fundatorem i prezesem Fundacji Operalia, zajmującej się promocją muzyki klasycznej, ze szczególnym uwzględnieniem kameralnej opery współczesnej. W latach 2006–2013 pracował w Operze Nova w Bydgoszczy, początkowo jako asystent dyrygenta, później jako dyrygent. W Operze Nova poprowadził ponad 200 spektakli operowych, baletowych, operetkowych i musicalowych, a jego dokonania artystyczne spotkały się z uznaniem krytyki oraz środowiska muzycznego. Od marca 2013 r. związany z Operą na Zamku w Szczecinie, początkowo jako kierownik muzyczny, a od października 2014 r. jako zastępca dyrektora ds. artystycznych. Sprawował kierownictwo muzyczne nad premierami baletu *Ogniwa* - wieczór nowych choreografii do muzyki W. Lutosławskiego oraz operetki *Hrabina Marica* Kálmána. W sezonie 2014/2015 pod jego kierownictwem muzycznym odbędą się premiery baletów *Dzieje grzechu* do muzyki Karłowicza i *Alicja w krainie czarów* Przemysława Zycha (światowe prawykonanie), a także wieczór oper kameralnych, na który złożą się *Telefon* Menotiego oraz *Mężczyzna, który pomylił swoją żonę z kapeluszem* Nymana.

## Karol Urbański

choreografia

Fot. S. Pińczuk



Ukończył Państwową Szkołę Baletową w Łodzi i Wydział Filozofii na Uniwersytecie Warszawskim. Swoją drogę zawodową rozpoczął w łódzkim Teatrze Wielkim. Następnie przeniósł się do Warszawy i związał z baletem Teatru Wielkiego – Opery Narodowej. W latach 1995–1997 tańczył w Norweskim Baletcie Narodowym. W 1997 r. ponownie został zaangażowany w balecie Opery Narodowej. W zespole tym pracował do 2010 r. Jeszcze podczas pobytu w Oslo podjął próby choreograficzne, które kontynuował po powrocie do kraju. W swoim repertuarze ma m.in. następujące role: Zygryf w *Jeziorko łabędzim*, Albert w *Giselle*, Król Myszy w *Dziadku do orzechów*, Matka Simone w *Córce źle strzeżonej*, Mędrzec w *Święcie wiosny* (chor. E. Wesołowski), Anioł śmierci w *Czterech ostatnich pieśniach* (chor. R. van Danzing), Stefanio w *Burzy* (chor. G. Tetley), *Petit mort* (chor. J. Kilian), *Carmen*, *Coś jakby* (chor. M. Ek), *Stabat Mater* (chor. E. Wycichowska). Jako choreograf ma w swoim dorobku takie spektakle: *Aria z Wariacji Goldbergowskich* i *Passacaglia* (Bach), *Pocztówki z życia* (Waits), *Śmierć i dziewczyna* (Schubert), *Tylko raz w życiu* (z E. Piórunkiem), *La spectre de la rose* (Berlioz), *Pożegnanie i Requiem* (Verdi), *Koty, czyli koci miauczical*, *Requiem dla wydrążonych ludzi* (TW–ON), *Sen nocy letniej* (Opera Nova), *Ngoma – tańczący słoń* i *Hrabina Marica* (Opera na Zamku). Uczył tańca klasycznego i współczesnego w szkołach baletowych, a także prowadził warsztaty i projekty, współpracując z grupami profesjonalnymi i nieprofesjonalnymi w kraju i za granicą. W swoim dorobku ma kontakty z filmem i telewizją. Występował m.in. w *Suplemencie* (reż. Zanussi), a także Teatrze TV: *Casting* (reż. Zanussi) oraz *Gra trafu i miłości* (reż. Holoubek). Jest współzałożycielem Fundacji „Centrum Tańca Współczesnego”. W 2010 r. odbył staż w Centrum Tańca Współczesnego w Londynie „The Place”. Po zakończeniu kariery tancerza pracował w TW–ON jako specjalista do spraw reorientacji zawodowej tancerzy. Obecnie jest kierownikiem baletu Opery na Zamku w Szczecinie.

## Tijana Jovanovic

kostiumy



Fot. W. Piątek

Urodziła się w Belgradzie. Studia na kierunku kostiumografia i projektowanie ukończyła w Wyższej Szkole Sztuk Pięknych w Hamburgu. Obecnie jest asystentką scenografa w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie. Samodzielne projekty zrealizowała dla sceny TW – ON (spektakle: *For a While, Donna, W poszukiwaniu kolorów*), Kieleckiego Teatru Tańca (*Sny*), Opery Nova w Bydgoszczy (*Sen nocy letniej*) i Opery na Zamku w Szczecinie (*Ngoma – tańczący słoń, Bajki ci opowiem...*). Współpracowała z Fundacją Centrum Tańca Współczesnego, a także Narodowym Centrum Kultury.

## Wacław Ostrowski

scenografia



Fot. J. Bąk

Scenograf, artysta działający w przestrzeni miejskiej, kierownik sekcji scenografii Teatru Wielkiego – Opery Narodowej. Z wykształcenia architekt (studia na Wydziale Architektury Politechniki Białostockiej). Studiował na Wydziale Sztuki Mediów i Scenografii Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Autor scenografii do baletu *Sen nocy letniej* (Opera Nova w Bydgoszczy) oraz spektaklu *co widzisz?* (Re:wizje sztuki 5 w Warszawie). Brał udział w kilkunastu działaniach artystycznych i wystawach zbiorowych, m.in. w warszawskiej Galerii XX1 oraz Galerii Krytyków „Pokaz”. Jego prace znalazły się także na ogólnopolskich i międzynarodowych festiwalach. Zdobywca nagród, w tym pierwszej nagrody za „Nową myśl w architekturze” przyznaną przez SARP o. Białystok.

**Krystian Drywa**

projekcje multimedialne



Fot. W. Piątek

Specjalista od animacji i projekcji multimedialnych. Współpracuje z wieloma teatrami, m.in. Operą Nova w Bydgoszczy, Teatrem Buffo, Teatrem Muzycznym „Roma” i „Rampa” w Warszawie. Tworzył animacje do następujących spektakli: *Zniewolony umysł*, *Sen nocy letniej* i *Rusałka* (Opera Nova), *Moja mama Janis* (Teatr Muzyczny „Roma”), *Farsa z Walworth* (Teatr Wybrzeże), *Krucjata* (Teatr Rampa). W Romie zrealizował projekcje multimedialne w takich przedstawieniach: *Piotruś Pan*, *Miss Saigon*, *Grease*, *Koty*, *Taniec wampirów*, *Akademia Pana Kleksa* i *Upiór w operze*. Na stałe współpracuje z festiwalami filmowymi: Młodzi i Film, T-Mobile „Nowe Horyzonty”, American Film Festival oraz Warszawski Festiwal Filmowy.

**Dawid Karolak**

reżyseria świateł



Fot. W. Piątek

Pochodzi z Gorzowa Wielkopolskiego. W 2006 r. ukończył studia na kierunku socjologia w Wyższej Szkole Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim. W tym samym roku związał się zawodowo z Operą na Zamku w Szczecinie, gdzie poznawał tajniki sztuki oświetlenia scenicznego oraz specyfiki pracy w teatrze. Twórca oświetlenia w takich spektaklach Opery na Zamku, jak: *Farfurka Królowej Bony*, *Bajki ci opowiem* oraz *Ogniwa* - wieczór nowych choreografii do muzyki W. Lutosławskiego.

## Łukasz Nyks

projekcje filmowe



Archiwum prywatne

Operator i montażysta, współwłaściciel mstudio.net.pl. Jest współautorem filmu *Great Green Wall* (w produkcji), a także wyróżnionych i nagrodzonych klipów do utworów *Furious Big Fat Mamy* i *Sinfonietta* Pawła Łukaszewskiego. W swoim dorobku artystycznym ma wiele klipów oraz krótkich form dokumentalnych i reklamowych. Od 2012 r. również realizator wizji podczas transmisji na żywo koncertów oraz wydarzeń sportowych i kulturalnych. Współpracuje m.in. z Radiem Szczecin, Operą na Zamku, Szczecińskim Urzędem Miejskim i Stowarzyszeniem OFFicyna.

## Anna Tłokińska

asystent choreografa



Archiwum prywatne

Absolwentka Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej w Łodzi i Akademii Muzycznej w Warszawie. Drogę zawodową rozpoczęła od występów jako solistka baletu w Operze Nova w Bydgoszczy, od 1998 r. była pierwszą solistką. Była wykładowcą ruchu scenicznego w bydgoskiej Akademii Muzycznej. Jest nauczycielem tańca klasycznego i modern jazz. W swoim dorobku artystycznym ma m.in. następujące partie tańczone: Kitri, Flora, Królowa Driad i Tancerka uliczna w *Don Kichocie*, Aurora i Wróżka Bzu w *Śpiącej Królownie*, Klara, Wróżka i Taniec Wschodu w *Dziadku do orzechów*, Królowna Śnieżka i Zła Królowa w *Królownie Śnieżce* (chor. B. Pawłowskiego i H. Konwińskiego), George Sand w spektaklu *Chopin w Nohant*, Pani Twardowska w *Panu Twardowskim*, Wróżka i Macocha w *Kopciuszk*u, solo w *Rain Forest*. Tańczyła również w *My Fair Lady*, *Traviacie*, *Trubadurze*, *Zemście nietoperza*, *Opowieściach Hoffmana*, *Strasznym dworze*, *Skrzypku na dachu* i w wielu innych spektaklach. W 1999 r. od Marszałka Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego otrzymała nagrodę za osiągnięcia artystyczne.





Fot. W. Piątek, na zdjęciu Ksenia Naumets-Sznarska i Paweł Wdówicki



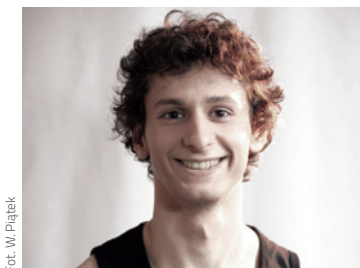


Fot. W. Piątek

## Kseniia Naumets-Snarska

Ewa Pobratyńska

Solistka baletu Opery na Zamku w Szczecinie, związana z nim od 2006 r. jako tancerka zespołowa, od 2009 jako solistka. Ukończyła Państwowy Uniwersytet w Hersonie i Państwową Szkołę Baletową w Kijowie. Jest laureatką VI Międzynarodowego Konkursu Narodowych Tańców Świata. W spektaklach baletowych Opery na Zamku występowała w głównej roli m.in. w *Kopciuszku* (chor. Wiktor Litwinow), *Dziadku do orzechów* (chor. Natalia Fedorova), *Coppellii* (chor. Teresa Kujawa), *Córcze źle strzeżonej* (chor. Natalia Federova), *Magii czarów* (chor. Franz Huyer, Danuta Sawiel-Huyer), *Czarodziejskiej miłości* (chor. Yaroslav Ivanenko), *Grey summer* (chor. Piotr Czubowicz), *Bajki ci opowiem* (chor. Ana Hop) i *Ngoma – tańczący słoń* (chor. Karol Urbański). Występowała również w spektaklach operowych i operetkowych, takich jak *Traviata*, *Zemsta nietoperza*, *Wiedeńska krew*, *Halka*, *Paria*, *Cygańska miłość*, *Cnotliwa Zuzanna*, *Księżniczka czardasza* i *Hrabina Marica*.



Fot. W. Piątek

## Paweł Wdówka

Łukasz Niepołomski, Hrabia Szczerbic

Ukończył Ogólnokształcącą Szkołę Baletową w Gdańsku. Z Operą na Zamku w Szczecinie związany od 2010 r., najpierw jako tancerz zespołowy, następnie jako koryfej, obecnie – solista baletu. Na szczecińskiej scenie wykonywał role pierwszoplanowe w spektaklach baletowych: *Kopciuszek* (chor. Wiktor Litwinow), *Dziadek do orzechów* i *Córka źle strzeżona* (chor. Natalia Federova), *Odcienie namiętności*, (*Czarodziejska miłość* – chor. Yaroslav Ivanenko, *Carmen* – chor. Jacek Tyski). Tańczył również w spektaklu *Magia czarów* (chor. Franz Huyer, Danuta Sawiel-Huyer), *Ogniwa. Wieczór nowych choreografii* (*Grey summer* – chor. Piotr Czubowicz, *Pewnego razu – teraz* – chor. Robert Glumbek), *Bajki ci opowiem* (chor. Anna Hop) i *Ngoma – tańczący słoń* (chor. Karol Urbański).

W 2013 r. otrzymał Bursztynowy Pierścień w plebiscycie teatralnym w kategorii najlepszy aktor sezonu 2012/2013 za rolę Don José w *Carmen*.



Fot. W. Piątek

## Klaudia Batista

Leośka, służąca

Absolwentka Państwowej Szkoły Baletowej im. Feliksa Parnella w Łodzi (1998). W 2003 r. ukończyła studia pedagogiczne na Uniwersytecie Łódzkim. Od 2003 r. związana z Operą na Zamku w Szczecinie. Ważniejsze role: Siostra w *Kopciuszku*, Księżniczka w *Magii czarów*. Spektakle premierowe: *Clivia*, *Straszny dwór*, *Halka*, *Hrabina*, *Wiedeńska krew*, *Kraina uśmiechu*, *Dziadek do orzechów*, *Gangi*, *Zemsta nietopierza*, *Ngoma – tańczący słoń*. Bierze udział w spektaklach operowych, operetkowych, baletowych oraz spektaklach dla dzieci, które są w repertuarze Opery na Zamku. Prowadzi zajęcia baletowe w Studiu Taneczno-Musicalowym przy Fundacji Balet w Szczecinie.

Absolwentka Wydziału Filologii Klasycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz dyplomowany instruktor tańca współczesnego (obecnie pedagog Ogniska Baletowego w Szczecinie). W 2000 r. ukończyła Państwową Ogólnokształcącą Szkołę Baletową w Bytomiu w klasie Bożeny Sękali. Była solistką Opery Krakowskiej, gdzie pracowała do 2011 r. Najważniejsze role: Kopciuszek w *Kopciuszku*, Królowna w *Historii żołnierza*, Śnieżka w *Królewnie Śnieżce*, Piotruś w *Piotrusiu i wilku*, Kobieta Czarna/Kobieta Biała/solo hota aragońska w *Spojrzeniach*, Przyjaciółka w *Córce źle strzeżonej*. Od 2011 r. związana z Operą na Zamku w Szczecinie, gdzie zatańczyła m.in. Wróżkę w *Kopciuszku*, Taniec Wschodni w *Dziadku do orzechów*, Ogień w *Magii czarów*. Współpracowała z takimi choreografami, jak: Giorgio Madia, Nina Diatchenko, Elena Bogdanowich, Henryk Konwiński, Hanna Chojnacka. W 1996 r. zagrała główną rolę w Teatrze TV *Dziennik uczuć* Ewy Sałuzanki.



Fot. W. Piątek

## Karolina Cichy-Szromik

Leośka, służąca

Urodzona w Hamburgu, gdzie uczęszczała do Szkoły Baletowej Johna Neumeiera (1996–2006). Jako uczennica występowała z baletem Opery Hamburgskiej w następujących spektaklach: *Iluzje*, *Jeziro łabędzie*, *Giselle* oraz *Sen nocy letniej*. Edukację taneczną kontynuowała w Ogólnokształcącej Szkole Baletowej w Poznaniu (2007–2010). W 2008 r. uczestniczyła w XVI Międzynarodowym Konkursie Tańca Klasycznego i Współczesnego w Gdańsku. Czterokrotnie brała udział w letnich międzynarodowych warsztatach Master-class w Pradze. Od 2010 r. związana z Operą na Zamku jako tancerz zespołowy, od 2013 – jako koryfej. W bieżącym repertuarze Opery obsadzona jest w spektaklach baletowych i operetkowych, takich jak: *Kraina Uśmiechu*, *Księżniczka czardasza*, *Wiedeńska krew*, *Noc w Paryżu*, *Zemsta nietoperza*, *Dziadek do orzechów*, *Córka źle strzeżona*, *Magia czarów*, *Ngoma – tańczący słoń*, *Odcienie namiętności*.

Fot. W. Piątek



## Christina Janusz

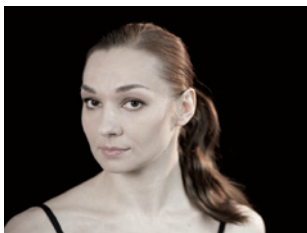


Fot. W. Piątek

## Olga Kuzmina

Ewa Pobratyńska

Ukończyła Państwową Szkołę Baletową w Kijowie (2004). Później pracowała w Kijowskim Państwowym Teatrze Muzycznym Opery i Baletu. Wystąpiła w spektaklach *Dziadek do orzechów*, *Jeziro łabędzie*, *Dziecko i czary*, *Giselle*, *Romeo i Julia*. W 2007 r. brała udział w European Youth Dance Project w Sztokholmie w zespole baletowym Les Ballets Persans. W 2008 r. pracowała w Operze Wrocławskiej jako koryfej baletu. Brała udział w międzynarodowych konkursach baletowych. Jest finalistką konkursu w Rzymie (2006). Z Operą na Zamku w Szczecinie związana w latach 2006–2007 i ponownie od 2009 r. jako tancerka zespołowa. Tańczyła w przedstawieniach baletowych: *Kopciuszek*, *Magia czarów*, *Córka źle strzeżona*, *Dziadek do orzechów*, *Ngoma – tańczący słoń* oraz spektaklach operowych i operetkowych Opery na Zamku: *Księżniczka czardasza*, *Halka*, *Paria*, *Cygańska miłość Cnotliwej Zuzanny*, *Wiedeńska krew*, *Noc w Paryżu* i *Zemsta nietoperza*.



Fot. W. Piątek

## Monika Marszałek

Matka Ewy

Ukończyła Studio Baletowe przy Operze Krakowskiej. W latach 1996–2002 pracowała w Operze Krakowskiej, biorąc udział w spektaklach baletowych, operach i operetkach. Tańczyła m.in. w spektaklu *Wieczór baletowy* w utworach: *Suita orkiestrowa* Bacha (duet), *Adagio* Rodriga (Kobieta hiszpańska), *Preludia* Chopina (Przegrana). Inne ważniejsze role: Taniec arabski, Taniec pasterski – *Tajemnice baletowe* oraz Klara – *Dziadek do orzechów*, *Śmierć – Pan Twardowski*. Od 2002 r. związana z Operą na Zamku. Od 2003 na stanowisku koryfeja. Ważniejsze role: Matka, Taniec arabski, Królowa śniegu – *Dziadek do orzechów* (chor. M. Zajączkowski); Królowa Mysz – *Dziadek do orzechów* (chor. N. Fedorova); Dama – *Gangi*; Taniec sirtaki – *Cudowny świat baletu*; Macocha, Taniec hiszpański – *Kopciuszek*; Żona – *The Fairy Queen*; oraz partie solowe w operetkach.

Absolwentka Państwowego Ogniska Baletowego w Szczecinie oraz Instytutu Politologii i Europeistyki Uniwersytetu Szczecińskiego. Współpracę z Operą rozpoczęła jako uczennica liceum. Podczas swojej edukacji tanecznej była czterokrotnie nagradzana Stypendium Artystycznym Prezydenta Miasta Szczecina. W 2011 r. podczas realizacji *The Fairy Queen* w Teatrze Wielkim w Poznaniu pełniła funkcję asystentki choreografa oraz zagrała rolę Żony Poety. Uczestniczyła w licznych spektaklach baletowych i operetkowych wystawianych przez Operę na Zamku, tańcząc zarówno partie solowe (Macocha w *Kopciuszku*, Królowa Mysz w *Dziadku do orzechów*), jak i zespołowe.



Fot. W. Piątek

## Aleksandra Zdebska

Matka Ewy

W 2006 r. ukończył Państwową Szkołę Baletową w Kijowie. W tym samym roku został zaproszony do Opery na Zamku w Szczecinie. W 2010 r. ukończył Międzynarodowy Uniwersytet Słowiański i otrzymał kwalifikację korepetytora baletu klasycznego. Ważniejsze role: Alan – *Córka źle strzeżona*, Dziadek – *Dziadek do orzechów*, Kawaler – *Kopciuszek*. Brał udział w przedstawieniach baletowych: *Magia czarów*, *Nagoma – tańczący słoń*, oraz w spektaklach: *Kraina uśmiechu*, *Hrabina*, *Wiedeńska krew*, *Księżniczka czardasza*, *Cygańska miłość Cnotliwej Zuzanny* i *Halka*.



Fot. W. Piątek

## Vladyslav Golovchuk

Łukasz Niepołomski  
Hrabia Szerbic  
Adolf Horst  
Student



Fot. W. Piątek

## Patryk Kowalski

Adolf Horst  
Student  
Opryszek 1

W 2010 r. ukończył Ogólnokształcącą Szkołę Baletową im. Ludomira Różycykiego w Bytomiu. W trakcie edukacji występował na scenach Opery Śląskiej w Bytomiu oraz Gliwickiego Teatru Muzycznego w przedstawieniach, takich jak: *Dziadek do orzechów*, *Carmen*, *Romeo i Julia*, *Pan Twardowski*, *Don Kichot* i *Córka źle strzeżona*. Po ukończeniu szkoły wystąpił gościnnie w Operze na Zamku w przedstawieniu *Córka źle strzeżona*, wcielając się w postać Allana, a w następnym sezonie był już członkiem zespołu baletu Opery, najpierw jako tancerz zespołowy, a od 2013 r. jako koryfej. Brał udział w takich przedstawieniach, jak: *Dziadek do orzechów*, *Paria*, *Cygańska miłość Cnotliwej Zuzanny*, *Ngoma – tańczący słoń*, *Wiedeńska krew*, *Kraina uśmiechu* i *Kraina bajek*.





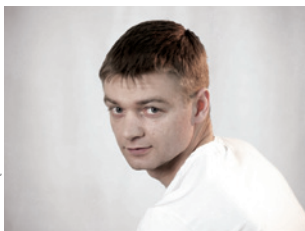
Fot. W. Piątek

## Piotr Nowak

Antoni Pochroń,  
Hrabia Cyprian Bodzanta

Absolwent Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej w Łodzi. W czasie nauki współpracował z Teatrem Wielkim w Łodzi, m.in. w spektaklu *Kopciuszek*. W latach 2008–2012 był solistą baletu Opery Bałtyckiej, później Bałtyckiego Teatru Tańca. Interpretował solistyczne role w spektaklach BTT: *Eurazja, 4&4, Out, Święto wiosny* (chor. I. Weiss), *Chopinart* (chor. E. Wesołowski i Ho Sing Hang), *Dziadek do orzechów*. Do jego najważniejszych kreacji należy rola Tybalt w *Romeo i Julii* (chor. I. Weiss), Księżę w *Kopciuszku* (chor. E. Scigliano) oraz Marzenie i duety w spektaklu *Chopinart+*. W 2012 r. współpracował z baletem Opera Nova w Bydgoszczy podczas spektakli *Zniewolony umysł* w chor. R. Bondary oraz *Sen nocy letniej* w chor. K. Urbańskiego. Od stycznia 2013 r. dołączył do zespołu baletowego Opery na Zamku.

Jest absolwentem Państwowego College'u Choreograficznego w Mińsku. W latach 1998–2005 pracował w Narodowym Akademickim Teatrze Baletu w Mińsku, gdzie brał udział w następujących baletach: *Don Kichot* (jako Espado), *Śpiąca Królowna* (jako Kawaler), *Makbeth* (jako Krew), *Jezioro łabędzie*, *Rajmonda*, *Spartakus*, *Sen nocy letniej*, *Carmen*, *Carmina Burana*, *Giselle*, *Korsarz*, *Romeo i Julia*, *Święto wiosny*, *Ognisty ptak* i inne. W latach 2005–2008 był pedagogiem Choreograficznej Szkoły Baletowej w Borysowie (Białoruś). W 2008 r. został solistą Opery Krakowskiej, gdzie zatańczył m.in. takie role: Księżę/Siostra – *Kopciuszek*, Zdobywca/Zapeteado, Polo, Tango, Habanera (solo) – *Spojrzienia*, Diabeł – *Historia żołnierza*. W 2011 r. związał się z Operą na Zamku w Szczecinie, gdzie zatańczył m.in.: partię Drosselmeyera i duet wschodni w *Dziadku do orzechów*.



Fot. W. Piątek

## Maksim Yasinski

Hrabia Płaza-Spławski  
Ojciec Ewy



Absolwentka Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. Romana Turczyńskiego w Warszawie (2012). Podczas nauki brała udział w spektaklach na scenie Teatru Wielkiego w Warszawie (m.in. *Dziadek do orzechów*, *Śpiąca Królewna*, *Bajadera*, *Don Giovanni*) oraz we wszystkich koncertach i przedstawieniach organizowanych przez szkołę. Umiejętności taneczne doskonaliła na licznych warsztatach z tańca współczesnego klasycznego. Edukację zakończyła z dyplomem zawodowego tancerza. Od 2012 r. jest tancerką zespołową w Operze na Zamku w Szczecinie. Bierze udział w spektaklach baletowych i operetkowych będących w repertuarze teatru.



Fot. W. Piątek

## Żaneta Bagińska

Ewa Pobratyńska



Fot. W. Piątek

## Stephanie Nabet

Leośka, służąca

Absolwentka Królewskiej Szkoły Baletowej w Antwerpii. Jako uczennica brała udział w spektaklach baletowych *Bajadera*, *Paquita*, *Symphonie in C*, *In Memoriam* w choreografii Sidi Larbi Charkaoui. Tańczyła w spektaklach baletowych wykorzystujących różne techniki tańca współczesnego (Graham, Cunningham, improwizacja), jak również taniec hiszpański i ludowy. Brała udział w warsztatach tanecznych International Masterclass Prague, International Summer Ballet Academy Varna. Od 2011 r. jest związana z Operą na Zamku w Szczecinie. Jako tancerz zespołu Opery wzięła udział w baletach: *Córka źle strzeżona* (koleżanki Lizy), *Kopciuszek* (corps de ballet), *Magia czarów*, *W krainie bajek*, *Dziadek do orzechów* (Taniec chiński, Śnieżynki i corps de ballet), *Ngoma – tańczący słoń* (Kurczak), jak również w spektaklach: *Zemsta nietoperza*, *Noc w Paryżu*, *Kraina uśmiechu* i *Wiedeńska krew*.



Fot. W. Piątek

## Jakub Gut

Antoni Pochroń

Absolwent Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej w Warszawie. Brał udział w warsztatach tanecznych z techniki tańca Jose Limona. W czasie nauki współpracował z Teatrem Wielkim – Operą Narodową w Warszawie. W latach 2010–2012 był tancerzem Polskiego Baletu Narodowego. Współpracował z takimi choreografami, jak: Millicent Hodson (*Święto Wiosny* wg Niżyńskiego), Malin Thoors (*Kopciuszek* F. Ashtona), Tony Fabre, Kyra Kharevitch, Domenico Levré (*Święto Wiosny* wg M. Bejarta), Emil Wesołowski (*Romeo i Julia*, *Straszny dwór*). Do sierpnia 2013 r. pracował w Teatrze Muzycznym w Poznaniu, gdzie brał udział w operach i operetkach: *Wiedeńska krew*, *Phantom*, *Baron cygański*, *Cygańska miłość*, *My Fair Lady*, *Księżniczka czardasza*, *Carewicz*, *Zemsta nietoperza*, *Kiss me Kate*, *Kot w butach*, *Królowa Śniegu*, *Skrzypek na dachu*. Od września 2013 r. jest związany z Operą na Zamku w Szczecinie jako tancerz zespołowy.

Urodzony w Łodzi, ukończył tamtejszą Ogólnokształcącą Szkołę Baletową im. Feliksa Parnella (2011). Od ubiegłego sezonu jest tancerzem baletu Opery na Zamku w Szczecinie. Brał udział w takich przedstawieniach Opery, jak: *Dziadek do orzechów*, *Córka źle strzeżona*, *Magia czarów*, *Zemsta nietoperza*, *Czardziejski flet* i *Wiedeńska krew*.



Fot. W. Piątek

## Maciej Jaskólski

Żyd

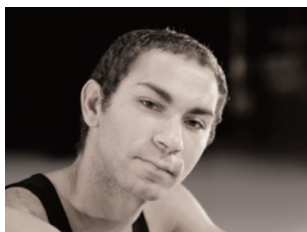
Związany z Operą na Zamku od 2006 r. jako tancerz zespołowy. Ukończył Państwową Szkołę Baletową w Kijowie. W Operze na Zamku wziął udział w następujących przedstawieniach baletu: *Kopciuszek*, *Magia czarów*, *Córka źle strzeżona*, *Dziadek do orzechów*, w spektaklu dla dzieci *Ngoma – tańczący słoń* oraz spektaklach operowych i operetkowych: *Księżniczka czardasza*, *Halka*, *Paria*, *Cygańska miłość cnotliwej Zuzanny*, *Wiedeńska krew*, *Zemsta nietoperza*, *Madama Butterfly*, *Nabucco*. W swoim dorobku artystycznym ma solową partię zatańczoną w szczecińskiej inscenizacji *Dziadka do orzechów* (rola Hiszpana).



Fot. W. Piątek

## Vasyl Kropyvnyi

Hrabia Płaza-Spławski,  
Hrabia Cyprian Bodzanta,  
Ojciec Ewy



Fot. W. Piątek

## Mateusz Król

Antoni Pochroń  
Żyd  
Student  
Opryszek 2

Pochodzi z Bytomia. Swoją przygodę z tańcem rozpoczynał w Domu Kultury w Bobrownikach Będzińskich. Jest absolwentem Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. L. Różycykiego w Bytomiu (dyplom w 2009 r.). Następnie kontynuował naukę na studiach choreograficznych w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, gdzie szkolił swój warsztat m.in. pod kierunkiem Aleksandra Azarkevitcha. Akademię ukończył z tytułem tancerza-choreografa. W roku 2012 rozpoczął pracę w Teatrze Muzycznym w Łodzi. Wystąpił między innymi w następujących spektaklach: *Skrzypek na dachu*, *Wesoła wdówka*, *Łajza*, *Wonderful Town*. Po roku przeniósł się do Teatru Impresaryjnego we Włocławku, dla którego stworzył choreografię do spektaklu *Sen nocy letniej*. Od września 2014 r. związany jest ze Szczecinem – w Operze na Zamku pracuje jako tancerz zespołowy i w Szkole Tańca „Dance Passion” uczy tańca współczesnego.



**Lucyna Boguszewska**

sopran



Fot. W. Piątek

Absolwentka Akademii Muzycznej w Bydgoszczy (2001). Debiutowała w 2000 r. jako Hrabina w *Weselu Figara*. Od roku 2003 jest solistką Opery na Zamku w Szczecinie, w której występowała m.in. jako: Zuzanna w *Verbum nobile*, Zofia we *Flisie*, Micaela w *Carmen*, Pamina w *Czarodziejskim flecie* i *W krainie czarodziejskiego fletu*, Chawa w musicalu *Skrzypiek na dachu*, Bronisława w *Hrabinie*, Zofia w *Halce*, Hanna w *Strasznym dworze*, Anna w *Nabucco*, Nedda w *Pajacach*, Lola w *Rycerskości wieśniaczej*, Mądra w *Mądrej*, Clivia w operetce *Clivia*, Hrabina Zedlau w *Wiedeńskiej krwi*, Hrabina w *Weselu Figara*, Braminka w *Parii*, Leoena w *Pięknej Helenie*, Marcelina w *Fideliu*, Kate w *Madama Butterfly*, Luna w operetce *Frau Luna*, Jacqueline'a w *Cnotliwej Zuzannie*, Zorika w *Cygańskiej miłości*, Anitra w dramacie muzycznym *Peer Gynt*, Annina w *Traviacie*. W swoim repertuarze ma również utwory kantatowo-oratoryjne, m.in. Mozarta, Mahlera, Szymanowskiego, Pergolesiego, Godziemby-Trytka i Kilara.

**Joanna Tyłkowska-Drożdż**

sopran



Fot. S. Pińczuk

Absolwentka AM w Bydgoszczy i UAM w Poznaniu. Kształciła się pod kierunkiem prof. R. Karczykowskiego. Sztukę wokalną rozwijała u C. Ellsnera, R. Karczykowskiego, A. Pearce'a i P. Tschaplika. Uczestniczyła w festiwalach muzycznych w Polsce i za granicą. W 2004 r. debiutowała w Operze na Zamku. Gościnnie gra w Operze Krakowskiej. Brała udział w europejskich tournée. W 2008 r. debiutowała na scenie Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie. W Teatro Sangiorgi (Katania) wykonała *Good night* Góreckiego. W 2010 po raz pierwszy wystąpiła na deskach Teatru Wielkiego w Poznaniu. Nominowana do Bursztynowego Pierścienia za rolę Rozalindy w *Zemście nie-toperza* J. Straussa. Ostatnie jej premiery to *Eugeniusz Oniegin*, *Napój miłosny* i *Hrabina Marica*.

## Hubert Stolarski

tenor



Fot. M. Strzelczyk

Absolwent poznańskiej Akademii Muzycznej w klasie prof. Ryszarda Karczykowskiego. Już na studiach nawiązał współpracę z Operą Poznańską, występował m.in. w *Ernanim* Verdiego, *Małym kominarczyku* Brittena, *Hamlecie* Thomasa. Ważniejsze role w jego repertuarze to m.in. Tamino z *Czarodziejskiego fletu* Mozarta, Alfred z *Zemsty Nietoperza* J. Straussa oraz Kamil z *Wesołej wdówki* Lehâra. Do ważniejszych projektów można zaliczyć dokonanie papremierowego nagrania opery *Zamek na Czorsztynie* Kurpińskiego dla wydawnictwa DUX. Swoje doświadczenie muzyczne zdobywał, pracując m.in. z: Izabellą Kłosińską, Francisco Araizą, Dale Fundlingiem, Andrzejem Dobberem, Kaludi Kaludovem, Tadeuszem Kozłowskim, Jose M. Florencianem, Tadeuszem Wojciechowskim, Agnieszką Nagórką, Markiem Minkowskim oraz Łukaszem Borowiczem.

## Paweł Wolski

tenor



Fot. W. Piątek

Absolwent Akademii Muzycznej w Poznaniu w klasie prof. W. Maciejowskiego. Debiutował na scenie Teatru Wielkiego w Poznaniu. W latach 2006–2008 był solistą Teatru Muzycznego w Poznaniu. Od roku 2008 jest solistą Opery na Zamku. W repertuarze ma ponad 30 partii operowych i operetkowych, m.in. Ismaele (*Nabucco*), Lindoro (*Włoszka w Algierze*), Alfredo (*Traviata*), Leński (*Eugeniusz On iegin*), Sou-Chong (*Kraina uśmiechu*), Sandor Barinkay (*Baron cygański*), Alfred (*Zemsta nietoperza*), Hrabia Baldwin Zedlau (*Wiedeńska krew*). Był także wykonawcą dzieł muzyki oratoryjno-kantatowej: *Carmina Burana* Orffa, *Requiem*, *Msza Koronacyjna* Mozarta, *Msza Nelsonska* Haydna, *Magnificat* Bacha, *Te Deum* Charpentiera, *Die Sieben Worte Jesu am Kreuz* C. Franka, i innych. W 2013 r. nominowany do nagrody Bursztynowego Pierścienia dla najlepszego aktora za rolę Leńskiego w *Eugeniuszu Onieginie* Czajkowskiego.





## Dyrektor

Jacek Jekiel

## Zastępca dyrektora ds. artystycznych

Jerzy Wołosiuk

## Soliści śpiewacy

**Soprany:** Lucyna Boguszevska, Joanna Tylkowska-Drożdż, Barbara Kubiak\*, Ewa Majcherczyk\*, Ewa Olszewska\*, Gabriela Orłowska de Silva\*, Agnieszka Piass\*, Anna Rosa\*, Anna Wiśniewska-Schoppa\*, Aleksandra Wiwała\*, Victoria Vatutina\*. **Mezzosoprany:** Małgorzata Kustosik. **Tenory:** Hubert Stolarski, Paweł Wolski, Piotr Zgorzelski, Adam Jeleń\*, Paweł Skałuba\*, Pavlo Tolstoy\*, Adam Zdunikowski\*. **Barytony:** Tomasz Łuczak, Piotr Kędziora\*, Mirosław Kosiński\*, Bartłomiej Misiuda\*. **Bas-barytony:** Łukasz Goliński\*, Janusz Lewandowski. **Kontratenor:** Michał Sławecki\*

\* współpraca

## Aktorzy

Tomasz Ciachorowski\*, Wiesław Łągiewka\*, Jerzy Zelnik\*

\* współpraca

## Soliści instrumentalni

Ilian Garnetz\* – *sprzypce*, Janusz Wawrowski\* – *sprzypce*, Sławomir Wilk\* – *fortepian*

\* współpraca

## Orkiestra

**Dyrygenci:** Jerzy Wołosiuk, Vladimir Kiradjiev (*współpraca*). **I skrzypce:** Danuta Organiściuk\* (*koncertmistrz*), Tomasz Rutkowski, Jarosław Wojtasiak (*inspektor orkiestry*), Krzysztof Organiściuk, Anna Kaźmierska, Natalia Lebedeva, Maria Radoszewska. **II skrzypce:** Misza Tsebriy†, Olga Kharytonova, Krzysztof Buszczyk, Agnieszka Murawska. **Altówki:** Ewelina Drozdowska\*, Edyta Hedzielska\*, Andrzej Słoniecki\*, Marzena Rutkowska, Bogdan Krochmal. **Wiolonczele:** Dariusz Dudziński (*koncertmistrz*), Włodzimierz Żylin\*, Małgorzata Olejak\*, Bogumiła Wójcik, Mirosława Lignarska, Sylwia Dworzyńska. **Kontrabasy:** Iurii Skakun\*, Krzysztof Borkowski. **Flety:** Volodymyr Kopchuk\*, Joanna Wojdyło\*. **Oboje:** Michał Balcerowicz†, Dorota Jakóbska. **Klarnety:** Iurii Kulakivskiy\*, Piotr Mróz\*. **Fagoty:** Andriy Moroz\*, Marcin Szczygieł. **Waltornie:** Walery Keptia\*, Serhiy Melnychenko\*, Ivan Yurkou. **Trąbki:** Mansfet Masny\*, Igor Zuzansky\*. **Puzony:** Arkadiusz Głogowski\*, Oleksiy Haritonov\*. **Tuba:** Sergii Shchur\*. **Harfa:** Alicja Badach. **Perkusja:** Renata Bułat-Piecka\*, Dominika Sobkowiak

\* muzyk solista

† prowadzący grupę



## Chór

**Kierownik chóru:** Małgorzata Bornowska. **Soprany:** Małgorzata Górna, Kornelia Iwaćkowska, Małgorzata Kieć, Maria Krahel, Danuta Sowa, Kateryna Tsebriy, Marzena Wiencis. **Alty:** Monika Gałczyk-Lewicka, Małgorzata Kotek, Krystyna Maziuk – *inspektor chóru*, Sylwia Trzyszcza-Kaczmarek, Marina Waszyńska, Małgorzata Zgorzelska. **Tenory:** Andrzej Budziszewski, Felipe Alonso Céspedes Sánchez, Adam Kacperski, Robin Mamrot, Marcin Scech, Piotr Urban. **Basy:** Dawid Błaszczyk, Dariusz Hibler, Winicjusz Jankowski, Dariusz Kotlarz, Michał Marszałek, Dawid Safin, Jarosław Zadon

## Balet

**Kierownik baletu:** Karol Urbański, Anna Tłokińska – *pedagog baletu*, Martin Meng\* (*pedagog gościnny*), Anna Zając (*masażystka-rehabilitant*). **Soliści:** Kseniia Naumets-Snarska, Paweł Wdówka. **Koryfeje:** Klaudia Batista, Karolina Cichy-Szromnik – *inspektor baletu*, Christina Janusz, Olga Kuzmina, Monika Marszałek, Aleksandra Zdebska, Vladyslav Golovchuk, Patryk Kowalski, Piotr Nowak, Jurii Onyshchenko, Maksim Yasinski. **Zespół baletowy:** Żaneta Bagińska, Daryna Kołodziejczyk, Stephanie Nabet, Olesia Onyshchenko, Jakub Gut, Maciej Jaskólski, Vasyl Kropyvnyi, Mateusz Król

\* współpraca

## Akompaniatorzy

Irina Paliwoda (*akompaniator chóru i solistów*), Mirosława Białas\* (*akompaniator chóru i solistów*), Liliana Kostrzewa (*akompaniator baletu*), Maciej Cybulski\* (*akompaniator baletu*)

\* współpraca

## Inspicjentki

Maria Malinowska-Przybyłowicz, Izabela Mielczarek

## Bibliotekarz Opery

Misza Tsebriy

## Stroiciel fortepianów

Szymon Piotrowski

## **Dział dekoracji i obsługi sceny**

Andrzej Snarski – *kierownik*, Łukasz Kołodziejczyk, Ryszard Kotecki, Waldemar Andrzejak, Marek Kmieć, Andrzej Kieć, Filip Misiewicz, Maciej Pieróg, Marcin Stachowicz, Krzysztof Szymański, Stanisław Uroda, Andrzej Brzeskot, Robert Lasek

## **Dział kostiumów i charakteryzacji**

Agata Tyszkó – *kierownik*, Katarzyna Meronk, Wiesława Misiewicz, Zofia Stafin, Małgorzata Tatar, Wiesława Zygmunt, Marzena Głuch, Anna Ziętek, Bożenna Sobera, Justyna Szulc-Urban

## **Dział elektro-akustyczny**

Maciej Cybulski – *kierownik*, Zbigniew Carlo, Adrian Jankowski, Dawid Karolak, Paweł Kois, Andrzej Kryński

## **Administracja**

**Sekretariat:** Beata Paszkiewicz. **Dział finansowo-księgowy:** Elżbieta Cegielska – *główny księgowy*, Monika Sałdan, Ewa Czerwińska, Maria Dziecioł, Elżbieta Huk, Joanna Martyniuk, Sandra Pałys, Mirosław Pieczykolan. **Manager Opery:** Karolina Bindas. **Dział marketingu:** Anna Markiewicz-Czaus – *kierownik*, Kinga Baranowska, Monika Gerlicka, Tomasz Ostach, Marta Peszko. **Dział administracyjno-gospodarczy:** Joanna Prokocka – *kierownik*, Agnieszka Płocha, Paweł Gorczyński, Andrzej Rzeszutek, Andrzej Betka, Janusz Grzegorzczak, Danuta Kościelna, Bożena Wąsik, Maria Kisiel, Ewa Świerzyńska, Beata Widopska, Marek Pawlonka, Marek Adamczak, Krzysztof Wojdyła. **Dział organizacji pracy artystycznej:** Maciej Mizgalski, Katarzyna Wawrzyniak. **Dział inwestycji i funduszy zewnętrznych:** Anna Korecka – *kierownik*, Roman Kudelnicki, Aleksandra Gruszka. **Dział kadr:** Małgorzata Pigan – *kierownik*, Katarzyna Ładczuk. **Kasa opery:** Iwona Huk, Marzena Kaczmarek-Pudło. **Archiwum:** Urszula Hołubowska. **Wynajem hali:** Joanna Prokocka. **Bhp/ ppoż.:** Sebastian Gryckiewicz



Rezerwacja biletów, tel. **91 43 48 106**  
kasa czynna wt.- pt. w godz. 12.00-18.00  
tel. **91 33 37 661 | 512 559 465**  
[www.opera.szczecin.pl](http://www.opera.szczecin.pl)